Bisericile Ortodoxe nu au dreptul să vorbească despre criza ucraineană

„Datoria voastră este realizarea înțelegerii acțiunilor noastre” – Patriarhul Bartolomeu către Biserica Albaniei

Bisericile ortodoxe nu au dreptul să vorbească despre criza ucraineană, decât să confirme deciziile și acțiunile Patriarhiei Constantinopolului, se spune în răspunsul Patriarhului Bartolomeu adresat Bisericii Albaniei, publicat recent atât în limba greacă cât și în limba rusă.

În decembrie, Patriarhul Bartolomeu a scris Întâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe din întreaga lume, invitându-i să recunoască rezultatele „consiliului de unificare” din 15 decembrie care a creat o nouă structură ecleziastică în Ucraina. La 14 ianuarie, Biserica Albaniei a răspuns că, deși nu poate accepta decizia Bisericii Ruse de a rupe comuniunea cu Constantinopolul, constată și ea la rândul ei, probleme serioase legate de decizia Constantinopolului de a accepta ierarhii și clericii grupurilor schismatice ucrainene ale căror hirotonii sunt lipsite de harul și de lucrarea Duhului Sfânt. De asemenea, sunt plângeri legate de crearea unei noi biserici „autocefale”, care nu a făcut nimic pentru realizarea unității în Ucraina, ci, dimpotrivă, a adâncit diviziunile și amenință cu apariția schismei în întreaga lume ortodoxă.

Pe măsură ce declarația Bisericii Albaniei a fost publicată în întregime, Patriarhia Constantinopolului a publicat, la rândul ei, răspunsul complet adresat Bisericii Albaniei.

În replică, Patriarhul Bartolomeu se plânge că „Biserica Mamă și Patriarhul însuși”, sunt „defăimați” de cei care interpretează greșit acțiunile Constantinopolului.

Aceasta reflectă declarațiile pe care le-a făcut la începutul lunii ianuarie, și anume că nu va schimba cursul problemei ucrainene, indiferent de ceea ce declară Bisericile Locale, întrucât ele trebuie să învețe să respecte mai mult Constantinopolul: „Ne rugăm ca Bisericile surori care se opun în mod injust hotărârilor și inițiativelor primului tron al Bisericii Constantinopolului, să înceapă în sfârșit să gândească logic și corect, cu mare respect și recunoștință față de Biserica Patriarhiei noastre Ecumenice „.

„De aceea”, scrie Patriarhul Sinodului Albaniei, „depinde de voi să realizați adevărurile care au fost rostite, nu să le ratificați. Aceasta reflectă declarația Patriarhului din octombrie, în speranța că în cele din urmă, Biserica Rusă nu va avea de ales, decât să se supună deciziilor sale.

Pentru Constantinopol este suficient respectul față de Patriarhia Constantinopolului, pentru a accepta pur și simplu deciziile și acțiunile pe care le instituie, în timp ce Sinoadele, Întâistătătorii și ierarhii din diferitele Biserici Locale au arătat că ei cred că aceste acțiuni și decizii trebuie să fie evaluate dacă sunt adevărate conform ecleziologiei ortodoxe și legii canonice.

Se pare că există declarații și raționamente contradictorii venite din partea Patriarhiei Constantinopolului. În timpul reuniunii recente, realizate de reprezentanții Patriarhiei Constantinopolului, Mitropolitul Emmanuel al Galiei a avut grijă să sublinieze presupusa conciliere a acțiunilor Patriarhiei, referindu-se la vizitele făcute fiecărei Biserici Locale de către o delegație a Constantinopolului pentru a discuta problema. Aici, însă, Patriarhul afirmă deschis că sinodalitatea nu este necesară atunci când Constantinopolul a luat deja o decizie.

Așa cum este tipic pentru afirmațiile sale privitoare la această problema, Patriarhul Bartolomeu declară că Patriarhia nu acționează decât din iubire și din dorința de ordine, nu din interes propriu sau din orice alt motiv, inclusiv din punct de vedere politic. Cu toate acestea, în Biserica Ortodoxă au existat voci care recunoșteau opusul în acțiunile Patriarhiei. De exemplu, în decembrie, Mitropolitul Amfilohie al Muntenegrului al Bisericii Sârbe a declarat despre Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, că „dragostea Lui de putere a condus la mari necazuri în Ucraina, la discordia care este catastrofală pentru viitorul nu numai al Ucrainei, ci și al tuturor popoarelor slave, și în același timp al Ortodoxiei”.

În plus, vestea recentă că Constantinopolul primește, de fapt, o serie de clădiri, spații și alte proprietăți, în schimbul acordării tomosului autocefaliei, invalidează afirmația că Patriarhatul nu a acționat din interes propriu.

Patriarul Bartolomeu repetă, de asemenea, afirmația Patriarhiei conform căreia, canoanele Bisericii garantează o jurisdicție universală Constantinopolului, să asculte apelurile și să intervină în situații apărute în orice teritoriu al Bisericii – o afirmație care a apărut tot mai frecvent în contextul crizei ucrainene aflata în curs de desfășurare. De exemplu, în scrisoarea sa către Alexander Drabinko, unul dintre cei doi episcopi care au părăsit Biserica Canonică, în ajunul „Consiliului de unificare”, pe care Patriarhul Bartolomeu l-a primit în jurisdicția sa (fără eliberarea canonică a Bisericii Ucrainiene), acesta a scris că Constantinopolul „are indiscutabil responsabilitatea de a judeca chestiunile bisericești de pretutindeni și de a le oferi concluzia finală”.

Aceeași afirmație a fost făcută și în tomos-ul acordat bisericii schismatice ucrainiene. Cu toate acestea, Sfântul Nicodim Aghioritul, cel mai important canonist al Bisericii, scrie că „Episcopul Constantinopolului nu are autoritatea de

a sluji în episcopiile și parohiile altor Patriarhii, nici nu a fost dat de acest canon [Canonul 9 al Constantinopolului-OC] ca să se pronunțe cu privire la un apel din partea întregii Biserici."
Mai mult, Patriarhul Bartolomeu observă că cele mai noi autocefalii au fost acordate de către Constantinopol, dar în același timp, ele degradează statutele independente ale acestor Biserici."Cele mai noi și așa-numitele" autocefalii „, declară el, reflectă convingerea Constantinopolului că autocefalia oricărei Biserici, cu excepția celor patru Patriarhii antice și a Bisericii Ciprului, pot fi, de fapt, revocate de Constantinopol, deoarece acestea nu au fost niciodată confirmate explicit de către un Sinod Ecumenic. Cu toate acestea, statutul lor autocefal a fost confirmat de structura organizatorică a Sinodului din Creta 2016, pe care Constantinopolul o consideră obligatorie pentru toate Bisericile Ortodoxe.
Mai mult decât atât, trebuie remarcat faptul că majoritatea acestor autocefalii au fost acordate Bisericilor care erau anterior sub jurisdicția Constantinopolului, cum ar fi Biserica Rusă, în timp ce Ucraina nu era sub jurisdicția Constantinopolului și, prin urmare, intervenția sa este non-canonică. Și, în ciuda exemplelor recente, Biserica Ciprului a primit autocefalia de la un Sinod Ecumenic, iar Biserica Georgiei din partea Bisericii Antiohiei. Astfel, există un precedent vechi pentru ca autocefalia să nu mai fie acordată de Constantinopol.
În ceea ce privește noile exemple, ele nu au fost întotdeauna lipsite de controverse. Constantinopolul a acordat Bisericii Poloniei autocefalia, într-un moment în care Biserica-Mamă din Rusia a fost slabă, și nu a făcut nici o mișcare. Biserica Poloniei a căutat mai târziu autocefalia de la Biserica Rusă. Autocefalia acordată Bisericii Georgiene în anul 1990 a fost de fapt o recunoaștere a ceea ce fusese deja, de vreme ce Biserica Georgiană și-a declarat autocefalia în 1917, care a fost recunoscută de Biserica Rusă câteva decenii mai târziu. Iar Biserica Cehă și Slovacă a primit prima sa autocefalie de la Biserica Rusă, deși Constantinopolul a emis un nou tomos de autocefalie mai târziu, când Biserica Cehă-Slovacă a căutat să-și reglementeze relațiile cu Constantinopolul (fără a căuta în realitate un nou tomos).
În ceea ce privește tradiția canonică, Patriarhul Bartolomeu scrie că a inclus în scrisoarea sa un studiu asupra realității hirotoniilor episcopilor schismatici sau anatematizați, ceea ce ar însemna prin extensie faptul că, Constantinopolul recunoaște ierarhii și clerul aparținand diferitelor grupări vechi calendariste drept adevărat cler.
„Cu toate acestea", scrie Uniunea Jurnaliștilor Ortodocși, „chiar în document, de la bun început, Mitropolitul Basil al Smirnei recunoaște că, pe baza sfintelor canoane ale Bisericii, este imposibil să se tragă o concluzie cu privire la eficacitatea unor astfel de „hirotonii schismatice". „
Patriarhul Bartolomeu oferă câteva exemple istorice de hirotoniri schismatice

acceptate de Biserică: schisma meletiană din Biserica timpurie, cazul Bisericii Bulgare intre 1872-1945 și reunirea ROCOR cu Patriarhia Moscovei. Cu toate acestea, niciuna dintre aceste situații nu este analogă, deoarece nici una dintre ele nu implică o Patriarhie interferând în viața alteia, pentru a anula excomunicările și anatematizările legitime și pentru a crea o structură cu totul nouă pe teritoriul altei Biserici. Cazul ROCOR este util în special pentru a vedea un trup al Bisericii, care nu a fost niciodată deplin în afara comuniunii cu Biserica, revenind tocmai la trupul din care s-a separat.

În cazul Bisericii Bulgariei, nu a existat excomunicare din partea Bisericilor Locale – comuniunea a continuat cu alte Biserici Locale, iar Biserica României i-a oferit timp de mulți ani Sfântului Mir – astfel ca în 1945 a fost reprimită în comuniunea cu alte Biserici Locale – nu era vorba de o sectă a schismaticilor în cadrul unei Biserici Locale care este restaurata sub autoritatea unei alte Biserici Locale.

Istanbul, 13 martie 2019

http://orthochristian.com/119888.html